גבי נעל הבית. כלומר בזכותא דנעל הבית ליכא תרי חזקי לזכותו: **והא מצא ליה קמן.** ומה עדים שמצאו תותו מלריכין: **ודלמא לנפשר הכי.** לחולי עדים מהתם פרעיה בו ביום לגא עבר נבל תלין: **כל זמנו.** עד שעבר עליו: **ולעולם.** בתמיהה. ובשביל שתבעו כל היום ולא נתן יהא שכיר זה נתמן לעולם לומר לא התקבלתי ואם רולה בעה"ב ליתבע לא נתמין וכי כל כך השהה שכיר שכרו: **ת"ר חמת בר עוקבא בגגד כל היום של תביעה.** יום אחד לחמר זמנו נתנו לו חכמים ליתבע ויטול: **מתני' המלוה את חבירו.** והגיע זמן ולא פרע לו: **לא ימשכנו.** לפני בשוק לגא בב"ד: **ולא יבעט ביניהן.** בגמ' מפרש במאן קאי: **היו לו שני כלים.** וחוזו כגגד שניהם ומשכנו בשניהם: **נוטל אחד ומחזיר אחד.** בשעה שהוא לריך לזה יחזילנו לו משום החזרת השבוע ויעבוד את השני וכשיגמלך זה לשני יטול זה את הראשון ויחזיר את השני כדמפרש בגמ' ומחזיר את הכר בלילה ואת המחרישה ביום: **מפ.** הלוה אין מניח העבוט ליוליאן שאין כאן מלות העבוט לגא יחכנו ויגבה חובו להשבא תניא נ"ב כתיב[ה] ולא ליוליאן: **שלשים יום.** זמן ב"ל: **גמ' ושלח ב"ד מנחת נחוחי.** לף הוא אינו רלאי ליכנס לביתו ולמשכנו לגא יוליאנו לחוכו בשוק ומנחת דבר שחוחו בידו ממנו: **ממשכנין.** משמע בחוך הבית: תבילה מחוך הבית משמע להא ריחיים ורכב בגו ביתא שכיחי: **לעולם בבעל חוב.** קשה ולא תידוק אינה הא כליס אחרים חבול דבכליס אחרים עובר משום לא תבע אל ביתו ולהכי אילטריך להוסיף לאו שני משום ריחיים ורכב וחד משום לא תבע אל ביתו: **ממשמע שנאמר בחוץ תעמוד.** ויוליא אליך את העבוט וכי אינו יודע שהאיש יוליאנו לגא יוליאנו אם לא בעה"ב: **מאי לאו נרכוש שניהם ב"ד הוי.** שיכנס לחוך הבית וה"ק ולא יכנס הוא ולא יניח ב"ד ואחר יתה נושה הוא יוליא אליך:

לא

אבל מטא זמן חיוביה רמי אנפשיה ומידכר וכי שכיר עובר משום בל תגזול התם תרי חזקי הכא חדא חזקה גבי בעל הבית איכא תרי חזקי חדא דאין בעל הבית עובר משום [1]בל תלין וחדא דאין שכיר משהא שכרו והכא חדא חזקה: **אם יש עדים שתבעו הרי זה נשבע ונוטל:** והא [ה] קתבעו לקמן א"ר אסי [א]שתבעו בזמנו ודלמא לבתר הכי פרע אמר אביי שתבעו כל זמנו ולעולם [ו](לא פרע ליה) א"ר חמא בר עוקבא [2]כנגד אותו היום של תביעה: **מתני'** [3]המלוה את חבירו לא ימשכנו אלא בב"ד [ז]ולא יכנס לביתו ליטול משכונו שנאמר [2]בחוץ תעמוד [ח]היו לו שני כלים נוטל אחד ומניח אחד [ט]ומחזיר את הכר בלילה ואת המחרישה ביום ואם מת אינו מחזיר ליורשיו רשב"ג אומר אף [י]לעצמו אינו מחזיר אלא עד שלשים יום ומשלשים יום ולהלן מוכרן בב"ד: **גמ'** אמר שמואל [ג][ח]שליח ב"ד מנחת נחוחי אין אבל משכוני לא והתנן המלוה את חבירו לא ימשכנו אלא בב"ד מכלל דבב"ד ממשכנין [ז]א"ל שמואל אימא לא ינחתנו אלא בב"ד הכי נמי מסתברא דקתני סיפא לא יכנס לביתו ליטול משכונו מני אילימא בעל חוב מרישא שמע מינה אלא לאו שליח ב"ד אי משום הא לא אירלא [ט] ה"ק המלוה את חבירו לא ימשכנו אלא בב"ד מכלל דבב"ד ממשכנים ובעל חוב אפי' נחוחי נמי לא [ו] שלא יכנס לביתו ליטול משכונו מתיב רב יוסף [3]לא יחבל ריחים ורכב הא דברים אחרים חבל [4]לא תחבל בגד אלמנה הא של אחרים תחבל מאן אי נימא בעל חוב הא כתיב [5]לא תבא אל ביתו לעבוט עבוטו אלא לאו שליח ב"ד תרגמה רב פפא בריה דרב נחמן קמיה דרב יוסף ואמרי לה רב פפא בריה דרב יוסף קמיה דרב יוסף לעולם בבעל חוב ולעבור עליו בשני לאוין ת"ש ממשמע שנאמר [2]בחוץ תעמוד אינו יודע שהאיש אשר אתה נושה בו יוליא אלא מה תלמוד לומר [2] והאיש לרבות שליח בית דין מאי לאו שליח בית דין כלומר לא

ונוטל הכי פירושו יניח לליה שכבר ואז יהיה נשבע ונוטל [ו] והיכא דקתני המע"ה היינו יניח עדיס שקלץ לו אתיס שהעדיס יודעים הקלילה אס יודעין שכבר [ז] כדפריך וכן משמע בפרק כל הנשבעין דקאמר עלה רליה לשלם קתני רליה משמע

HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

ונשבע ויהיה נשבע ונוטל: שכבר

השתא דמטא זמן חיוביה רמי **אנפשיה ומדכר.** ופ"ת ס"כ בזמנו אמאי נשבע שכיר ונוטל ליפע בעה"ב היני זוכר עתה לבל הניתו לי עד שיעלה עמוד השחר שאזכור אס נתתי אס לאו כיון שאתר זמנו אנו פוטרים אותו מטעם זה ועוד קשה דמודה במקלת אמאי אין בעל הבית נשבע דרמי מנפשיה ומילכר שלא יבבע לשקר וי"ל דאזקה שאין בעה"ב עובר בבל תגין לא מהני היכא דאיכא אזקה לאין שכיר משהה שכרו שהרי לא השהה אותו אלא בב"ד [ט] אאו אמאי לא יכנס לביתו ליטול משכונו שנאמר [ו]בחוץ תעמוד ולא רלו ליתן לו ושמו אותו לעמוד אינו אלא עד שלשים יום ומשלשים יום השחר: **וכי** שכיר עובר בבל תגזול. ופ"ת בעל הבית נמי אית ליה אן אזקה שאינו עובר בבל תגזול וי"ל דאמיר ליה לאו אתיא כמו שכיר דזימנין לא רמי מנפשיה למילכר והוה לן למימר דנשבע ונוטל ואזקה לאין שכיר משהה שכרו לבבו [ו] לא אמינא שכיר שכיר ולא בעל הבית בעל הבית ושכיר שכיר ולא בעל הבית בעל הבית אלא ודאי כיון דאיכא תרי אזקי לזכותו לא אמינא בעל הבית נשבע ונוטל אלא אמר רבי ושמע"ה:

והא תבע ליה קמן. ס"ד השתא אס יש עדיס שתבעו היינו אפי' אאר זמנו ולבך פריך השתא נשבע ונוטל מפני שכיר עובר בבל תגזול וי"ל דאמיר ליה לאו אתיא כמו שכיר דזימנין לא רמי מנפשיה ומילכר והוה לן למימר דנשבע ונוטל ואזקה לאין שכיר משהה שכרו לבבו [ו] לא אמינא שכיר שכיר ולא בעל הבית בעל הבית ושכיר שכיר ולא בעל הבית בעל הבית אלא ודאי כיון דאיכא תרי אזקי לזכותו לא אמינא בעל הבית נשבע ונוטל אלא אמר רבי ושמע"ה:

ולעולם. פי' בקונטרס וכי שכיר משהה שכרו כ"ב ואינו מיושב לאין זה לאיה שנפרע לאזקה לאין שכיר משהה שכרו אינה מועלת אלא היכא דאיכא אזקה לאין בעה"ב עובר בבל תגין בהדה ובל תגין

1 לא תַעֲשֹׁק אֶת רֵעֲךָ וְלֹא תִגְזֹל לֹא תָלִין פְּעֻלַּת שָׂכִיר אִתְּךָ עַד בֹּקֶר: ויקרא יט יג

2 בַּחוּץ תַּעֲמֹד וְהָאִישׁ אֲשֶׁר אַתָּה נֹשֶׁה בּוֹ יוֹצִיא אֵלֶיךָ אֶת הָעֲבוֹט הַחוּצָה: דברים כד יא

3 לֹא יַחֲבֹל רֵחַיִם וָרָכֶב כִּי נֶפֶשׁ הוּא חֹבֵל: דברים כד ו

4 לֹא תַשֶּׂה מִשְׁפַּט גֵּר יָתוֹם וְלֹא תַחֲבֹל בֶּגֶד אַלְמָנָה: דברים כד יז

5 כִּי תַשֶּׁה בְרֵעֲךָ מַשַּׁאת מְאוּמָה לֹא תָבֹא אֶל בֵּיתוֹ לַעֲבט עֲבֹטוֹ: דברים כד י

וכי שכיר עובר על בל תגזול. לקבל שכרו כ' פעמים (שבועות מה:).